

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej**

Oznaczenie kwalifikacji: **SPO.02**

Numer zadania: **02**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut.

SPO.02-02-23.06-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2023

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
 - swój numer PESEL*,
 - oznaczenie kwalifikacji,
 - numer zadania,
 - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY przełącz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 7 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej* zawartych w arkuszu egzaminacyjnym sporządź wykaz problemów osoby podopiecznej i planowanych działań opiekuna wynikających ze zdiagnozowanych problemów. Z wykazu produktów spożywczych, potraw i napojów wybierz i zaznacz te, które są zalecane osobie podopiecznej w diecie lekkostrawnej. Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Przesadź osobę podopieczną z łóżka na wózek inwalidzki, a następnie prześciel puste łóżko bez odwracania materaca. Fantom osoby dorosłej traktuj jako osobę podopieczną. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Przed przystąpieniem do wykonania czynności na fantomie, zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody, przystąp do pracy. Zabiegi na indywidualnym stanowisku do wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych wykonaj w czasie nie dłuższym niż 40 minut. Po upływie tego czasu przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami „czas minął”, oznaczającymi zakończenie procesu oceny przez egzaminatora.

Do wykonania zadania wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy.

Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku do pisania.

** Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.*

Informacje o osobie podopiecznej

U 76-letniego Andrzeja Nowaka 35 lat temu zdiagnozowano zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa (ZZSK). W okresie aktywności zawodowej stosował się ściśle do zaleceń lekarzy i rehabilitantów, a choroba postępowała powoli.

Po przejściu na emeryturę i śmierci żony stracił motywację do leczenia i rehabilitacji. Nie wykonuje ćwiczeń zaleconych przez fizjoterapeutę. Zmiany chorobowe się pogłębiły i objęły już kręgosłup lędźwiowy, piersiowy, szyjny oraz stawy biodrowe. Ruchomość w stawach kręgosłupa i kończyn jest ograniczona, doszło do osłabienia mięśni grzbietu i kończyn. Pan Andrzej z trudem porusza się przy pomocy balkonika, woli przemieszczać się po domu na wózku. Jest pod opieką reumatologa i fizjoterapeuty, ale wizyty u lekarzy specjalistów są sporadyczne, a rehabilitacja w placówkach opieki zdrowotnej bardzo utrudniona. Mieszka sam w dwupokojowym mieszkaniu na parterze budynku wielorodzinnego, na obrzeżach niewielkiego miasta. Kilka stopni na klatce schodowej powoduje, że nie może opuścić mieszkania bez pomocy innej osoby i bardzo rzadko wychodzi z domu. Od kilku tygodni objawy ZZSK się zaostrzyły. Nasiliły się bóle w stawach obręczy barkowej, podopieczny ma problem z podnoszeniem kończyn górnych i wspieraniu się na nich. Wymaga teraz pomocy przy goleniu, ma problemy ze zmianą ubrania i bielizny osobistej oraz przesiadaniem się z łóżka na wózek i z wózka na łóżko. Pan Andrzej wymaga pomocy przy zmianie bielizny pościelowej, staniu łóżka.

Samodzielnie spożywa posiłki, ale nie jest w stanie ich przyrządzić.

W łazience przy sedesie są zamontowane uchwyty ułatwiające siadanie i wstawanie, natomiast brakuje uchwytów przy wannie, które ułatwiałyby podopiecznemu samodzielną kąpiel. Zawroty głowy i osłabienie mięśni powodują, że nie jest w stanie samodzielnie wejść do wanny i wykąpać się.

Pan Andrzej ma znacznie osłabiony wzrok w związku z nawracającymi zapaleniami tęczówki oka. Od roku nie był u okulisty, a problemy ze wzrokiem pogłębiły się. Nie może już czytać, a zawsze interesowały go książki o tematyce historycznej. Podopieczny cierpi na chorobę wrzodową żołądka, do której przyczyniło się wieloletnie stosowanie leków przeciwzapalnych i przeciwbólowych. Nie stosuje się do zalecanej mu diety lekkostrawnej.

Jedyną bliską osobą podopiecznego jest 72-letni brat, który mieszka w innej miejscowości i odwiedza go raz w miesiącu. Z dalszą rodziną pan Andrzej utrzymuje tylko okolicznościowe kontakty. Znajomi chcieli go odwiedzić, ale pan Andrzej wstydził się ich zaprosić, ponieważ nie jest w stanie utrzymać porządku w mieszkaniu. Podopieczny nie jest już w stanie zrobić samodzielnie zakupów ani załatwić spraw urzędowych.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie będą podlegać 2 rezultaty:

- wykaz problemów osoby podopiecznej i planowanych działań opiekuna wynikających ze zdiagnozowanych problemów,
- wykaz produktów spożywczych i potraw zalecanych w diecie lekkostrawnej

oraz

przebieg przesadzenia osoby podopiecznej z łóżka na wózek inwalidzki i prześcielenia pustego łóżka bez odwracania materaca.

Wykaz problemów osoby podopiecznej i planowanych działań opiekuna wynikających ze zdiagnozowanych problemów	
Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna, wynikające ze zdiagnozowanych problemów

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna, wynikające ze zdiagnozowanych problemów

Wykaz produktów spożywczych, potraw i napojów zalecanych w diecie lekkostrawnej

* zaznacz w polach ☐ znakiem **X** wszystkie produkty i potrawy zalecane osobie podopiecznej

Lp.	Grupa produktów i potraw	Rodzaj produktu i potrawy*
1.	Produkty zbożowe	☐ bułki grahamki ☐ pieczywo pszenne ☐ pieczywo razowe ☐ rogaliki francuskie ☐ ryż biały ☐ kasze: gryczana, pęczak ☐ kasze: manna, kukurydziana
2.	Mleko i produkty mleczne	☐ mleko 1,5% ☐ mleko skondensowane ☐ jogurt naturalny light ☐ maślanka ☐ śmietana 30% ☐ ser pleśniowy ☐ ser twarogowy chudy ☐ ser żółty
3.	Mięso i przetwory mięsne	☐ mięso z królika ☐ cielęcina ☐ baranina ☐ wieprzowina ☐ pierś z indyka ☐ boczek wędzony ☐ konserwy mięsne
4.	Ryby	☐ dorsz pieczony w folii ☐ sandacz duszony z warzywami ☐ łosoś wędzony ☐ karp smażony ☐ śledź marynowany
5.	Tłuszcze	☐ olej rzepakowy ☐ słonina ☐ smalec ☐ olej słonecznikowy ☐ oliwa z oliwek

6.	Zupy	☐ warzywne ☐ owocowe ☐ zupy błyskawiczne (w proszku) ☐ zasmażane ☐ zaprawiane śmietaną ☐ zaprawiane mlekiem
7.	Potrawy bezmięsne	☐ racuchy ☐ risotto warzywne ☐ placki ziemniaczane ☐ naleśniki z bitą śmietaną ☐ makaron pszenny z warzywami ☐ jaja na miękko
8.	Desery i wyroby cukiernicze	☐ torty ☐ kisiele ☐ kremy ☐ batony ☐ galaretki ☐ musy owocowe
9.	Napoje	☐ napoje czekoladowe ☐ napoje gazowane ☐ niegazowana woda mineralna ☐ kompoty bez dodatku cukru ☐ mocna herbata ☐ kawa zbożowa z mlekiem
10.	Owoce i warzywa	☐ jabłka, banany, borówki ☐ suszone śliwki, figi, daktyle ☐ surowa papryka ☐ gotowane buraki ☐ gotowana marchew ☐ owoce w syropie, z puszek ☐ gotowany brokuł ☐ kalarepa, cebula, czosnek